

Załącznik
do Uchwały Nr 11110/2023
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 7 grudnia 2023 r.

W wyniku przeprowadzonej analizy przedłożonego projektu dokumentu oraz na podstawie *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego*, przyjętego uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14.05.2019 r.) oraz *Strategii rozwoju województwa opolskiego Opolskie 2030*, przyjętej Uchwałą Nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 04 października 2021r., stwierdzono, że zdiagnozowany obszar zdegradowany, wyznaczony obszar rewitalizacji, cele i kierunki rewitalizacji oraz planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tułowice na lata 2024-2030*, są zgodne z polityką rozwoju samorządu województwa, ustaloną w ww. dokumentach.

1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO)

Zgodnie z PZPWO gmina Tułowice wchodzi w skład obszaru funkcjonalnego Opola (Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego), tożsamego z obszarem Aglomeracji Opolskiej (AO). Miasto Tułowice jest ośrodkiem satelitarnym w stosunku do rdzenia układu, a jego główną funkcją w tym układzie jest zaspokajanie podstawowych potrzeb mieszkańców zachodniej części AO.

W celu wzmocnienia pozycji konkurencyjnej oraz poprawy ładu przestrzennego w obrębie AO, PZPWO wskazuje m.in. potrzebę rewitalizacji obszarów zdegradowanych i centrów zabytkowych miast oraz potrzebę rewitalizacji terenów o szczególnym nasileniu problemów społecznych, ekonomicznych i przestrzennych.

Projekt *Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Tułowice* poprzez wyznaczenie obszarów rewitalizacji, przypisanie im celów, kierunków i działań, wykazuje tym samym pełną zgodność z polityką przestrzenną regionu określoną w PZPWO.

Ponadto projekt GPR jest spójny z wyzwaniami rozwoju przestrzennego określonymi w PZPWO, w szczególności z poprawą ładu przestrzennego oraz dostosowaniem do skutków zmian klimatycznych. Jednocześnie stwierdza się, że zachowano spójność dokumentu z ustalonymi w planie zasadami gospodarowania przestrzenią i kierunkami zagospodarowania przestrzennego.

Deklaracja zgodności z PZPWO została wyartykułowana w dokumencie w rozdziale 3.2 Spójność z dokumentami w skali regionalnej w tabeli 3 Komplementarność z dokumentami na poziomie regionalnym na str. 14.

2. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030

Projekt GPR dla gminy Tułowice na lata 2024-2030 roku zachowuje spójność ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030. Autorzy dokumentu potwierdzają to również w Rozdziale 3 *Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi* stwierdzeniem na str. 13. Jednak należy zaznaczyć, że w projekcie nie wskazano bezpośrednich powiązań ww. celów z celami gminy Tułowice w zakresie rewitalizacji.

Mając na uwadze powyższe zestawienie prosimy jednocześnie o wprowadzenie poniższych korekt w zakresie:

- przeformułowania zdania: „*W poniższym ujęciu tabelarycznym przedstawiono zgodność (komplementarność) Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tułowice na lata 2024-2030 z dokumentami strategicznymi w skali regionalnej (na poziomie województwa).*”

Proponujemy zmianę na:

„W poniższym ujęciu tabelarycznym przedstawiono komplementarność Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tułowice na lata 2024-2030 z dokumentami strategicznymi w skali regionalnej (na poziomie województwa).

- uporządkowania celów operacyjnych zgodnie z kolejnością przedstawioną w Strategii Opolskie 2030 w następujący sposób:

Cel strategiczny 2 - Środowisko i rozwój – Środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi.

- Cele operacyjne:

Opolskie zeroemisyjne

Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami

Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe

Cel strategiczny 3 - Silna gospodarka – Gospodarka inteligenta wzmacniająca konkurencyjność Regionu.

- Cele operacyjne:

Gospodarka otwarta na współpracę

Silne branże

Region dostępny komunikacyjnie

Ceniona marka regionu

- opatrzenia tekstu o brzmieniu: *„Komfort życia w Opolskim zwiększa się za sprawą zintegrowanych działań rewitalizacyjnych na rzecz lokalnych społeczności przywracających do życia obszary kryzysowe. Samorzędy gminne, przy wsparciu władz regionalnych, realizują kompleksowe programy rewitalizacji obejmujące interwencje na obszarach koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.”* stosownym wprowadzeniem lub przypisem wskazującym, że jest to fragment opisu Celu strategicznego 1 Strategii Opolskie 2030.

Ponadto zwracamy uwagę na poniżej wymienioną kwestię:

na stronie 50 w rozdziale Mocne i słabe strony obszaru rewitalizacji oraz potencjały dla działań rewitalizacyjnych znajduje się tabela 21 Analiza SWOT – obszar rewitalizacji. Ze względu na to, że tabela przedstawia jedynie zdiagnozowane mocne i słabe strony obszaru rewitalizacji, nie ma w niej natomiast zidentyfikowanych szans i zagrożeń, proponujemy zmianę jej nazwy na np. Mocne i słabe strony obszaru rewitalizacji. Należałoby również uzupełnić ten rozdział o informacje dotyczące potencjałów.

II. Równocześnie przekazujemy poniżej wyniki wstępnej analizy projektu dokumentu w aspekcie GPR pełniącego funkcję strategii IIT, pod kątem wymogów ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (tzw. ustawy wdrożeniowej), *Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz *Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim* (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) oraz, w późniejszym etapie, wpisania GPR do wykazu programów rewitalizacji:

1) w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniący funkcję strategii IIT opracowany na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, zgodnie z ustawą wdrożeniową:

Zgodnie z zapisami art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa) Instytucja Zarządzająca wydaje opinię w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniącego funkcję strategii IIT) opracowanej na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. *o rewitalizacji* pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego w perspektywie 2021-2027.

Opinia IZ dla GRP (w zakresie możliwości finansowania strategii IIT) w ramach programu regionalnego wydawana jest w trybie art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, tj. na zasadach określonych dla strategii IIT, w terminie 60 dni od dnia otrzymania przez IZ przyjętego przez gminę dokumentu.

Powyższe oznacza, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów w zakresie możliwości ich finansowania z FEO 2021-2027, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR oraz opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy *o rewitalizacji*.

Ponieważ przedmiotowa opinia IZ FEO 2021-2027 ma miejsce na wniosek gminy przed złożeniem pierwszego projektu rewitalizacyjnego do dofinansowania i jest dokonywana na podstawie **przekazanego przez gminę projektu GPR na obecnym etapie IZ dokonała roboczej weryfikacji projektu GPR Gminy Tułowice** pod kątem elementów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego 2021/1060 oraz art. 36 ustawy wdrożeniowej.

W myśl powyższego projekt GPR Gminy Dobrzeń Wielki był weryfikowany pod kątem zawarcia w nim podstawowych elementów, właściwych dla strategii IIT, takich jak:

1. syntezy diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
2. celów, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
3. listy projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
4. opisu procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmioty reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

W związku z tym, iż zgodnie z zapisami projektu GPR Gminy Tułowice, dokument ma pełnić funkcję strategii IIT w kontekście zapisów art. 29 rozporządzenia ogólnego, **konieczne jest uzupełnienie/skorygowanie projektu GPR o niektóre elementy**, zgodnie z poniższym komentarzem:

W kontekście **listy projektów** (...)

- Rozdz. 8. *Przedsięwzięcia rewitalizacyjne* – wyjaśniamy, że działania rewitalizacyjne w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027 finansowane są jedynie w Priorytecie 10 *Fundusze Europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych opolskiego* (w przypadku gmin miejsko-wiejskich jest to działanie 10.2 *Rewitalizacja na obszarach miejskich*).
- Zgodnie z interwencją zaplanowaną w ramach FEO 2021-2027 w obszarze rewitalizacji wsparcie skierowane będzie na następujący typ projektu „**Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie**”

i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji". Interwencje w obszarze rewitalizacji finansowane będą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W związku z powyższym, przeformułowania/usunięcia wymaga sformułowanie: „*Nie oznacza to, że pozostałe podstawowe proponowane przedsięwzięcia nie mają charakteru rewitalizacyjnego jednak ze względu na swoją specyfikę **będą finansowane z innych priorytetów FEO 2021-2027 lub innych źródeł finansowania.***”

Ze środków FEO 2021-2027 **przedsięwzięcia rewitalizacyjne** mogą być finansowane jedynie w ramach Priorytetu 10 (Działanie 10.2 oraz 10.5).

Mając powyższe na uwadze, wątpliwość budzi nazewnictwo Rozdz. 8.2 Projekty podstawowe – **przeznaczone do finansowania z innych priorytetów FEO 2021-2027** lub innych źródeł finansowania, ponieważ błędne jest odniesienie się do finansowania działań rewitalizacyjnych z innych priorytetów FEO 2021-2027 (poza Priorytetem 10).

Podsumowując powyższe, należy dokonać:

- ponownej weryfikacji projektów planowanych do dofinansowania z FEO 2021-2027 wskazanych w Rozdz. 8.1, pod kątem możliwości finansowania ich ze środków działania 10.2 FEO 2021-2027 oraz czy ich zakres wpisuje się w ww. typ projektu (np. modernizacja Budynku Urzędu Miejskiego – dobudowa, do której przeniesiona zostanie sala posiedzeń, ślubów i budowa windy, przedsięwzięcie polegające jedynie na budowie windy w Muzeum Porcelany Śląskiej),
- w Rozdz. 8.3 *Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne* jako źródło finansowania wskazano „Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, działanie 3.1 Infrastruktura drogowa” co może wskazywać, że przedsięwzięcia uzupełniające planowane są do dofinansowania z FEO 2021-2027. W takim przypadku zaznacza się, że w ramach działania 3.1 FEO 2021-2027 możliwe są do realizacji inwestycje mające na celu zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych pochodzących z transportu, a co za tym idzie nie ma możliwości budowy parkingów (wzdłuż linii kolejowej), czy też przebudowy wjazdu do strefy przemysłowej, które docelowo będą promować pojazd indywidualny jak środek komunikacji. Nadrzędnym celem w ramach działania 3.1 jest ograniczenie ruchu samochodowego w miastach i ukierunkowanie działań na rozwój i poprawę dostępności transportu publicznego,
- usunięcia sformułowań wskazujących na finansowanie działań rewitalizacyjnych z innych priorytetów FEO 2021-2027, tj. *przeznaczone do finansowania z innych priorytetów FEO 2021-2027.*

Należy również dokonać korekty/uzupełnień GPR w ramach:

- Rozdz. 3.4 *GPR jako strategia IIT (Inny Instrument Terytorialny)*, s. 19 - *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* nie mają charakteru wytycznych MFiPR, a są jedynie zaleceniami MFiPR– należy skorygować zdanie, które mówi, że przedmiotowy dokument „stanowi regulację wykonawczą MFiPR”.
- Rozdz. 5.1 Obszar rewitalizacji, s.48 – Tułowice są miastem województwa opolskiego – należy zatem skorygować zdanie: „Tułowice, jako wieś gminna (...)”.

2) w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji;

Zaktualizowany dokument Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji

w województwie opolskim (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) określają, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, Zarząd Województwa ma przeanalizować spełnienie przez uchwalony GPR warunków wymienionych w art. 15 ust. 1.

W związku z tym, w wyniku przeprowadzonej weryfikacji projektu GPR w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji, stwierdzono, że projekt GPR:

- został **sporządzony dla obszaru rewitalizacji** wyznaczonego w drodze uchwały rady miejskiej (uchwała Nr LVII/305/23 Rady Miejskiej w Tułowicach z dnia 30 maja 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Tułowice, na podstawie diagnozy delimitacyjnej wyznaczono obszar rewitalizacji, stanowiący część obszaru porównawczego Tułowice I (grafika 3 Mapa poglądowa podobszarów zdegradowanych i podobszaru rewitalizacji). Jednocześnie zwracamy uwagę na potrzebę korekty tytułu Grafiki 3, który sugeruje, że wyznaczono podobszar rewitalizacji, a w rzeczywistości jest to obszar rewitalizacji. Grafika 4 zawiera już prawidłowe odniesienie do obszaru rewitalizacji.
- wskazuje, że obszar rewitalizacji obejmuje tereny nieprzekraczające 20% powierzchni gminy (62 ha co stanowi 0,8% powierzchni gminy Tułowice) oraz tereny zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy (1249 osób co stanowi 24,8% mieszkańców gminy Tułowice) (rozd. 5, str. 38).
- **zawiera szczegółową diagnozę** czynników i zjawisk kryzysowych oraz lokalnych potencjałów, sporządzoną dla obszaru rewitalizacji (rozd. 6, str. 40-49).
- **w wystarczający sposób opisuje powiązania GPR z dokumentami strategicznymi gminy**, w tym Strategią Rozwoju Gminy Tułowice na lata 2022-2030, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tułowice, Strategią rozwiązywania problemów społecznych Gminy Tułowice na lata 2018-2028, Program wspierania rodziny w Gminie Tułowice na lata 2023 – 2025, Program ochrony środowiska dla Gminy Tułowice na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 (rozd. 3.3, str. 15-18).
- **zawiera opis wizji** stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji, sporządzonej na podstawie pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji oraz konsultacji społecznych i spotkań warsztatowych prowadzonych z mieszkańcami gminy. Opis wizji koncentruje się na trzech aspektach: społecznym, gospodarczym oraz technicznym (rozd. 6, str. 52).
- zawiera **cele oraz odpowiadające im kierunki działań** służących eliminacji negatywnych zjawisk planowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji (w podziale na trzy sfery problemowe), określone na podstawie wizji obszaru (rozd. 7, str. 53-54).
- w ramach opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych zamieszczono **listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych**. Przedsięwzięcia zostały czytelnie przedstawione w formie tabelarycznej, gdzie każdej z inwestycji przyporządkowano jej charakter (społeczny/pozaspołeczny oraz miejsce realizacji i szacunkową kwotę. (tabela 23, str. 55-56). W ramach uporządkowanych tabel-fiszek z opisami zawarto w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość (wraz z potencjalnymi źródłami finansowania), prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze

szczególnymi potrzebami. W fiszkach projektowych wskazano również spójność celami i kierunkami działań GPR. Ujęto także przedsięwzięcia rewitalizacyjne służące realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 oraz z 2021 r. poz. 11 i 234) i przedsięwzięcia prywatne.

- wskazuje **listę pozostałych uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych** (w postaci dwóch fizek projektowych opracowanych w podobnym stopniu szczegółowości co z fizeki z przedsięwzięciami podstawowymi), mających na celu wzmocnienie podstawowych działań rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, wraz z ich charakterystyką i realizowanymi kierunkami działań (rozd. 8.3, str. 88-90).
- wskazuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które są kompleksowe, tzn. razem będą stanowić kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane w obszarze rewitalizacji problemy i mogą stanowić źródło szerszego oddziaływania (rozd. 9.5, str. 97-99).
- program wskazuje na potrzebę realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego które będzie realizowane poza obszarem rewitalizacji i właściwie je uzasadnia (Tułowice dla młodych – utworzenie skatepark'u). Zostało one wprowadzone listy przedsięwzięć podstawowych ze względu na jego duże znaczenie oraz zasięg oddziaływania, obejmujący całą gminę. W opisie przedsięwzięcia wykazano, że jego realizacja będzie miała bardzo duży wpływ na procesy rewitalizacyjne planowane na obszarze rewitalizacji i jest niezbędna dla osiągnięcia planowanych celów rewitalizacji.
- zawiera wystarczający opis **mechanizmów integrowania działań** oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w myśl zasad kompleksowości, koncentracji i komplementarności interwencji. Integracja polega na powiązaniu działań koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych przy wykorzystaniu mechanizmów integracji na poziomie celów, partycypacji społecznej i zarządzania wdrażaniem (rozd. 9.6 str. 100-101).
- zawiera pełny **opis komplementarności** przedsięwzięć rewitalizacyjnych w poszczególnych wymiarach, w tym komplementarność przestrzenną, problemową, międzyokresową i źródeł finansowania, wraz z podsumowaniem, opisem zagadnienia dostępności oraz mechanizmów integracji (rozd. 9 str. 91-102).
- określa **szacunkowe/indykatywne ramy finansowe** gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych – dla projektów podstawowych i uzupełniających (rozd. 10, str. 103-107; Tabela 24 Indykatywna lista projektów rewitalizacyjnych).
- zawiera wystarczający **opis struktury zarządzania** realizacją gminnego programu rewitalizacji, strukturę organizacyjną wraz ze schematem organizacyjnym, a także identyfikację i sposób ograniczenia ryzyk podczas wdrażania GPR (rozdział 11 str. 108-110). Dodatkowo nie przewiduje się ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z obsługą procesu rewitalizacji (rozdział 12.5 str. 114).
- zawiera wystarczający **opis sposobu zaangażowania partnerów** w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem GPR (tj. partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw

podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji), w tym mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów w proces rewitalizacji i procedury uspołecznienia procesów na kolejnych etapach rewitalizacji. Opisano mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji, a także poszczególne formy partycypacji społecznej. (rozd.13, str. 115-119).

- wskazuje **system monitorowania, oceny aktualności i stopnia realizacji** programu (rozd. 12, str. 111-114), w tym organizację procesu ewaluacji (tabela 26 str. 112), harmonogram realizacji GPR (tabela 27, str. 114) i zasady dot. aktualizacji programu. Zamieszczony opis zaleca się uzupełnić o przypisanie poszczególnym celom rewitalizacyjnym wskaźników realizacji, co ucztyelni zakres i sposób oceny. Podobnie sugeruje się zamieszczenie wzoru karty monitorowania przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.
- wskazano na brak konieczności **zmiany w uchwałach** (o których mowa w art.21 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11). Dodatkowo należy uzupełnić informacje dotyczącą zmian w uchwale rady gminy dot. zasad wyznaczenia składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Dlatego też, proponuje się uzupełnienie aktualnego rozdziału o zaproponowane zapisy:
 - *Przyjęcie uchwały o zasadach wyznaczenia składu oraz zasadach działania Komitetu Rewitalizacji nastąpi po przyjęciu GPR, dlatego nie występuje konieczność dokonywania zmian.* (rozd. 15, str. 107)
- **należy uzupełnić** dokument o informację, czy że na obszarze rewitalizacji planuje się **ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji**, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji (rozd. 15, str. 107).
- opisuje **sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego**, w tym wskazuje na **brak konieczności zmian** w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (rozd. 16.2.1, str. 121) oraz w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (rozd. 16.2.2, str. 121).
- **należy uzupełnić** program o informację czy przewiduje się uchwalenie miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- ma dołączony **załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji** sporządzony na mapie w skali 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej (mapa pomniejszona - załącznik do projektu GPR).

Uwaga porządkowa: dokument wymaga uporządkowania w kwestii numeracji rozdziałów i podrozdziałów, np. Rozdział 6 pojawia się dwukrotnie, a podrozdziały w pkt. 6 zaczynają się od liczby 5.

Na podstawie przeprowadzonej weryfikacji, stwierdzono, że do projektu GPR **nie dołączono formy cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Należy pamiętać, że na etapie formalnego opiniowania dokumentu gminnego programu rewitalizacji w celu

wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR, opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, oraz z dołączoną formą cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przez mapę cyfrową należy rozumieć mapę w wersji wektorowej (np. format SHP, DXF) posiadającą reprezentację geometryczną określoną w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych (np. układ PL1992 lub PL-2000). Po umieszczeniu GPR w wykazie, mapa zostanie wykorzystana do zasilenia komponentu dotyczącego rewitalizacji w systemie informacji przestrzennej województwa opolskiego (Geoportal).

Podsumowując, formalny proces opiniowania i wpisania GPR Gminy Tułowice przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu zostanie przeprowadzony zgodnie z procedurą przyjętą Uchwałą nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia *Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim*.

W związku z powyższym oraz mając na uwadze art. 36 ustawy wdrożeniowej, **formalny proces opiniowania GPR przez IZ FEO 2021-2027** będzie obejmował weryfikację w zakresie **możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniący funkcję strategii IIT opracowany na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, zgodnie z ustawą wdrożeniową.**

Tym samym robocza weryfikacja przeprowadzona na tym etapie przez IZ FEO 2021-2027 nie stanowi ww. opinii.